

Denne ukas viktigste	2
<i>Mikrobiologene i Nature: bakterier kan svekke algenes CO2-binding</i>	2
<i>Viktige tidsfrister</i>	2
Essentials in English	3
<i>Frede Thingstad and fellow microbiologist in Nature on bacteria, algae, CO2 and a surprise</i>	3
<i>Øyvind Ulltang retires 1 September</i>	3
Siste nytt fra BIO	3
<i>Øyvind Ulltang – professor emeritus</i>	3
<i>Høring: styrings- og ledelsesmodeller ved UiB</i>	4
<i>Gratulerer til Halvdan Gjertsen og Arne Johannessen</i>	5
<i>Christoffer Schander: eit liv utan luft</i>	5
<i>The Earth Times og På Høyden omtaler abborutsettingen i Myravann</i>	5
<i>Administrasjonssjefstillingen sendt til utlysning</i>	5
<i>Masters students needed!</i>	6
<i>Travel blog from an Arctic cruise held this summer</i>	6
Siste nytt fra verden rundt oss	6
<i>Tora Aasland: Jeg trenger forskerhjelp!</i>	6
<i>Mastergrad på ett år for de som vil ta doktorgrad?</i>	6
<i>Toktlederkurs</i>	6
<i>SiB 60!</i>	6
<i>First-aid Course</i>	6
<i>UiB sendte millioner av spam</i>	7
<i>Canadian (North American)-Norwegian opportunities</i>	7
<i>Ledige stillinger for biologer</i>	7
Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter	7
<i>SYNTHESYS has been granted an extension</i>	7
<i>NordForsk launches a call for PhD Projects</i>	8
<i>ENI Awards 2009</i>	8
<i>European Research Council (ERC) seminar</i>	8
Ukens bilde	8
Info fra studieseksjonen	8
<i>Essay for masterstudenter i sitt 3. semester</i>	8
Ny medarbeider	8
<i>Postdoktor Gyri Teien Haugland</i>	8
Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier	9
<i>Academic Writing for Graduate Students and Faculty</i>	9
<i>BBB Seminars, The BioMedical and BioSciences Lecture Series (HUCEL371)</i>	9
<i>MBI and Sars Centre Seminars</i>	9
<i>Autumn school</i>	9
Nye artikler	10
<i>Frede Thingstad, Gunnar Bratbak, Jorun Egge, Mikal Heldal, Aud Larsen, Jens Nejstgaard, Svein Norland, Ruth-Anne Sandaa, Evy Foss Skjoldal, Runar Thyrhaug & Birte Töpper: skjebnen til tilført karbon avhenger av tilstanden i det mikrobielle økosystemet</i>	10
<i>Paolo Simonelli & Jens Nejstgaard: effekt av økt CO2 på planteplankton og mikrozooplankton</i>	10
<i>Ruth-Anne Sandaa: virus—vert-interaksjoner i det marine miljø</i>	11
<i>Ivar Hordvik: nytt lymfoid vev hos laks</i>	11
<i>Koji Murashita & Ivar Rønnestad: rekombinant leptin i regnbueørret</i>	11
<i>Koji Murashita & Ivar Rønnestad: regulering av bukspytt-enzymmer i fisk</i>	11
<i>Aino Hosia: kolonimaneter i vestlandsfjordene</i>	12

Postadresse:	Besøksadresse:	Telefon:	E-post:	Jarl Giske:
Postboks 7803	Bioblokken, 3. etg.	+47 55 58 44 00	post@bio.uib.no	Tlf 84403
N-5020 Bergen	Høyteknologisenteret	Telefaks:	Internett:	Mob 9920 5975
Norge	i Bergen.	+47 55 58 44 50	http://www.bio.uib.no	
	Thormøhlensgate 55			

Denne ukas viktigste

Mikrobiologene i Nature: bakterier kan svekke algenes CO₂-binding

Forskningsgruppa [Marin mikrobiologi](#) fikk resultatene fra eksperimentene i Ny-Ålesund i fjor sommer, som en del av det internasjonale polaråret (IPY), på trykk i Nature (Advance Online Publication) på onsdag.

Når bakterier i havet bryter ned organisk karbon, kan algenes evne til å binde klimagassen CO₂ gå kraftig ned. Alger og bakterier danner grunnlaget for alt liv i havet. Denne primærproduksjonen fanger opp CO₂ og bidrar derfor sterkt til å regulere den globale oppvarmingen. Dersom det skjer en ubalanse på det laveste nivået i havets næringskjede, får det så store konsekvenser for resten av livet på jorda at vi knapt kan forestille oss omfanget.

Nå viser den nye studien fra Marin mikrobiologi at balansen mellom karbon og næringsalter i havets mikrobielle næringskjede kan ha uventet effekt på den globale karbonsyklusen. Les mer [På Høyden ..](#)

Denne uka har dessuten **Paolo Simonelli** og **Jens Nejtgaard** en artikkel om CO₂, alger og dyreplankton, og **Ruth-Anne Sandaa** et review om virus-alge-dynamikk.

Viktige tidsfrister

Mer info om følgende utlysninger og mange flere (inkl. løpende, dvs. uten frister) finner du [her](#)
Husk å sende søknadsutkastet til post@bio.uib.no 1 uke i forveien (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds)

Løpende	Stimulering til bilateralt forskningssamarbeid innenfor grunnleggende forskning (BILATGRUNN)	20. aug	Søknad om plass på forskningsinstallasjoner ved BIO og innenfor driftsavtalen UiB/ILAB
19. aug	FP7 People: Intra-European Fellowships (IEF) International Incoming Fellowships (IIF) International Outgoing Fellowships (IOF)	26. aug	Frist for toktsøknader for 2009
		15. sept	Helse Vests forskningsmidler for 2009

** for more information check [BIO-web](#) for more deadlines, further details and on-going opportunities as well as [UiB's Department of Research Management](#)

doi:10.1038/nature07235

nature

LETTERS

Counterintuitive carbon-to-nutrient coupling in an Arctic pelagic ecosystem

T. F. Thingstad¹, R. G. J. Bellerby^{2,3}, G. Bratbak¹, K. Y. Børsheim⁴, J. K. Egge¹, M. Haldal¹, A. Larsen¹, C. Neill², J. Nejtgaard¹, S. Norland¹, R.-A. Sandaa¹, E. F. Skjoldal¹, T. Tanaka⁵, R. Thyrhaug¹ & B. Töpper¹

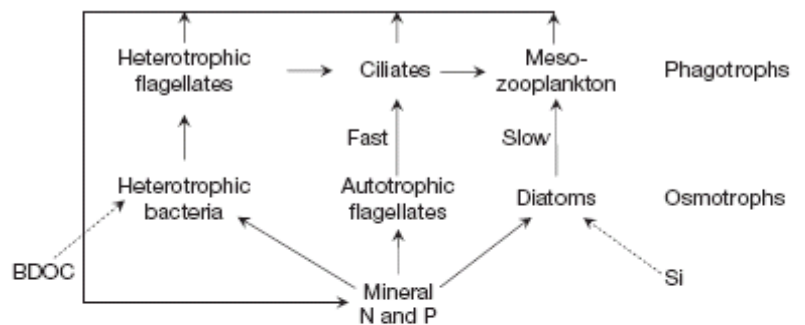

Figure 1 | Idealized microbial food web used to illustrate some of the interactions believed to be important in controlling the autotroph-heterotroph balance in the photic zone. The mesocosm experiment described here investigated the role of biodegradable DOC (BDOC) and silicate (Si, dashed arrows) in modifying the cycle of limiting nutrients (solid arrows) by potentially constraining the flows through the left (bacterial) and right (diatom) side of the network. If the numerical response to increased food supply is fast in ciliates, but slow in copepods, this will tend to prolong blooms when silicate is available.

Essentials in English

Frede Thingstad and fellow microbiologist in Nature on bacteria, algae, CO₂ and a surprise

Congratulations to the [Marine Microbiology Research Group](#) for the results from the field experiments in Ny-Ålesund at Svalbard last summer! The experiment is part of the PAME project (Polar Aquatic Microbial Ecology) under the International Polar Year (IPY). [PAME](#) is an international project under the leadership of **Gunnar Bratbak** at BIO. Read the whole letter in Nature [here](#).

doi:10.1038/nature07235

nature

LETTERS

Counterintuitive carbon-to-nutrient coupling in an Arctic pelagic ecosystem

T. F. Thingstad¹, R. G. J. Bellerby^{2,3}, G. Bratbak¹, K. Y. Børsheim⁴, J. K. Egge¹, M. Haldal¹, A. Larsen¹, C. Neill², J. Nejtgaard¹, S. Norland¹, R.-A. Sandaa¹, E. F. Skjoldal¹, T. Tanaka⁵, R. Thyrhaug¹ & B. Töpper¹

Øyvind Ulltang retires 1 September

We would like to recognise his long and meaningful contribution to marine research. Educated as a mathematician, Ulltang worked at the Institute of Marine Research for many years before coming to UiB as a professor in Fishery Biology at the (then) Dept of Fisheries and Marine Biology. Ulltang has been a strong believer in keeping models simple and straight-forward, and ensuring that they are strongly based in biology. As a researcher, teacher, group leader, project leader, advisor, Ulltang has made a valuable contribution to marine studies at UiB and IMR and his many friends and colleagues from both institutions would like to take this opportunity to express their sincere gratitude and to tell him that he will be missed.

Siste nytt fra BIO

Øyvind Ulltang – professor emeritus

1. september vil professor Øyvind Ulltang pensjonere seg. Han har slitt med sykdom en tid og har av den grunn måttet trappe kraftig ned på aktiviteter og tilstedeværelse på BIO. Vi ønsker å markere litt av den betydningen Ulltang har hatt for instituttet og UiB i den tiden han har vært ved BIO.

Ulltang kom fra Havforskningsinstituttet (HI) til Institutt for fiskeri- og marinbiologi i 1995. Han overtok da professoratet i fiskeribiologi etter Olav Dragesund, som hadde bygget opp og ledet fiskeribiologi som universitetsfag siden 1972. Det var ingen lett oppgave Øyvind tok på seg, men med sin faglige integritet, ryddighet og ukontroversielle lederstil har han fremstått som en verdig leder av fiskeribiologien ved UiB. Av bakgrunn er Ulltang matematiker (hovedfag i rein matematikk), og på en forbilledlig måte har han klart å bygge opp kompetanse også i økologi og integrere

denne kunnskapen i teori og utvikling av modeller for studier av rekruttering og bestandsvariasjoner hos fisk

og sjøpattedyr. Allerede i 1980-årene var han en av pionerene innen utviklingen av flerbestandsforskningen i Norge. Dette fagfeltet har han viet stor interesse og har bl.a. hatt ansvar for å utvikle flerbestandsmodeller for Barentshavet sammen med kolleger ved HI.

ICES J. mar. Sci. 53: 659–675. 1996

Stock assessment and biological knowledge: can prediction uncertainty be reduced?

Øyvind Ulltang

Øyvind var også faglig hovedansvarlig for forskningsprosjektet "Utsetting av torsk i fjord (Masfjord-prosjektet)", der han blant annet var dr.grads-veileder for prorektor Anne Gro Salvanes. Fra 1988 var han faglig hovedansvarlig for Vågehval under Sjøpattedyrprogrammet fram til 1992. Etter omorganiseringen ved HI i 1991-92 var Øyvind programleder for "Ressursøkologi og flerbestandsmodeller". Før Øyvind kom til UiB hadde han vært professor II i fiskeribiologi ved UiTø (1984-88). Usikkerhet i bestandsberegninger har vært et av kjernespørsmålene som Øyvind har vært opptatt av ved UiB. En av de første store oppgavene Øyvind tok fatt på ved UiB var som koordinator for EU-prosjektet SAP (Sustainable Fisheries. How can the scientific basis for fish stock assessments and predictions be improved?), et nettverksprosjekt der forskere med forankring i grunnforskningsmiljøer ved universiteter og anvendte forskningsinstitutter arbeidet sammen. Sammen med forsker Geir Blom ledet Øyvind dette prosjektet og var bl.a. arrangør for SAP- symposiet i Bergen i 2001. NORAD-prosjektet i Fiskeribiologi og forvaltning som finansierte Master-studenter fra utviklingsland ledet Øyvind fram til sammenslåingen av BIO.

Øyvind har alltid vært talsmann for ikke å bruke altfor avanserte og kompliserte modeller, men først skaffe tilstrekkelig informasjon om biologien bak for å gjøre modellene enklest mulig. Her har Øyvind gitt viktige bidrag til forståelse av rekrutteringsmekanismene hos fisk, ikke minst var han den som først påpekte depensatoriske effekter ved lave bestandsnivåer og viste at pelagiske stimfisk var spesielt sårbare ved for sterk beskatning.

Som foreleser i fiskeriforvaltning hadde Øyvind en solid ballast å dele med studentene. Sin lange erfaring fra arbeidet i ICES-systemet, der han i flere år var formann i "Herring Assessment WG"-og i ACFM (Rådgivingskomiteen for fiskeriforvaltning) var nyttig for både studentene og Ressursgruppen som Øyvind var forskergrupeleder for fram til sammenslåingen til BIO. Når Øyvind nå trekker seg tilbake etter nærmere 40 år i forskningens tjeneste, vil vi savne hans faglige profesjonalitet sårt i Fiskeriøkologi og havbruksgruppen, i tillegg til hans karakteristiske, rungende latter i kantinen. Hans ønske om å få beholde en arbeidsplass fram til nybygget står ferdig er et uttrykk for hans langvarige fagengasjement, noe som vi setter stor pris på.

Hilsen kolleger i tidligere Ressursgruppen og nåværende Fiskeriøkologi og havbruks-gruppen.

FISH STOCK ASSESSMENTS AND PREDICTIONS: INTEGRATING RELEVANT KNOWLEDGE

Edited by
Øyvind Uthaug and Geir Blom

Høring: styrings- og ledelsesmodeller ved UiB

Universitetsdirektøren har bedt fakultetene om innspill vedrørende UiBs styrings- og ledelsesmodell, og MN har sendt brevet videre til instituttene. BIOs ledergruppe (instituttleder, stedfortreder Bratbak, administrasjonssjef) og lederen for instituttrådet (Petter Larsson) har drøftet brevet. Vi er enige om følgende svar til fakultetet:

1. Det bør på alle nivå være et skille mellom den utøvende og den kontrollerende funksjon i ledelsen. Dette er i dag dårlig utviklet ved UiB.
 - a. Historisk har UiB hatt en sterk universitetsdirektør som har hatt den utøvende funksjon, mens rektor har vært styrets leder. BIO har ment siden forrige høring i 2004 at UiB bør ha en enhetlig faglig ledelse. Konsekvensen av dette er at rektor ikke kan være styrets leder, da han i så fall vil være sin egen nærmeste kontrollør og diskusjonspartner. BIO mener UiB så snart som mulig må gå over til rektor som valgt leder for organisasjonen og et styre med en eksternt oppnevnt styreleder.
 - b. På fakultetsnivå bør UiB ha ansatte dekaner med et helhetsansvar for fakultetets faglige og administrative virksomhet. Fakultetsdirektøren blir da dekanus' nærmeste medarbeider i administrative saker, på samme måte som administrasjonssjefen i dagens modell ved MN-instituttene, og som universitetsdirektøren bør være for rektor.
 - c. BIO mener dermed at dagens modell ved instituttene bør videreføres som den er, med en ansatt leder og et representativt sammensatt kontrollerende råd.

- d. Denne organiseringen tydeliggjør ansvarsforholdene på en langt bedre måte enn dagens. Rektor blir da nærmeste overordnede for universitetsdirektør og dekaner. Dekanus blir nærmeste overordnede for fakultetsdirektør og instituttledere. Instituttleder er allerede nærmeste overordnede for administrasjonssjef. Ingen av disse forholdene her, unntatt mellom administrasjonssjef og instituttleder, er avklart i dagens modell. Det er i kraft av tradisjon og uformelle oppfatninger at dekanus er instituttlederens leder, ettersom dekanus' fullmakter ikke omfatter drift av fakultetet. I dagens modell er det også ganske uklart hvordan fakultetsdirektør skal forholde seg overfor dekanus og universitetsdirektør.
2. Den kontrollerende funksjon bør ivaretas av et representativt sammensatt organ. Universitetets styre vil i tillegg ha eksterne medlemmer. På fakultets- og instituttnivå bør der være valgte råd.
 3. Dekanus og instituttleder vil i tillegg til det kontrollerende råd ha bruk for en ledergruppe. Forventninger til rollene til ledergruppen, rådet og den administrative leder bør være utskrevet så utførlig at den ansatte enhetlige leder ikke skal kunne opptre uten tilstrekkelig dybde og regularitet i kontakten med sin administrasjon og ledergruppe.

Hilsen Jarl Giske

Gratulerer til Halvdan Gjertsen og Arne Johannessen

♪ Gratulerer med dagen til driftstekniker på Espegrend **Halvdan Gjertsen** som fyller 60 år og professor **Arne Johannessen** som har 25års tjeneste ved UiB 🎵 ☺

Christoffer Schander: eit liv utan luft

Ved dei varme kjeldene på havbotnen har bakteriar og små organismar spesialisert seg på å leve av hydrogen, jarn, svovel og metan. Dei kan fortelje om det som truleg var det første livet på jorda. Det er en artikkel med **Christoffer Schander**, Senter for geobiologi / Institutt for biologi i *På Høyden*. [Les artikkelen](#).

The Earth Times og På Høyden omtaler abborutsettingen i Myravann

Tittel: Illegal release of fish discovered in unique Norwegian lake

Det er en artikkel med **Bishnu Regmi** og **Petter Larsson** i the *Earth Times*. [Les artikkelen](#).

Stipendiat Bishnu Regmi har fått forskningsarbeidet sitt ødelagt etter at noen har satt ut abbor i Myravannet. Et unikt økosystem og et sentralt forskningsvann er nå ødelagt for alltid. Det er en artikkel med Bishnu Regmi og Petter Larsson i *På Høyden*. [Les artikkelen](#).

Administrasjonssjefstillingen sendt til utlysning

Bjørn Åge har takket ja til fakultetsdirektørstillingen, og BIO har sendt administrasjonssjefstillingen til utlysning. Trolig blir søknadsfristen 18. september. I utlysningsteksten er jobben beskrevet slik:

Administrasjonssjefen arbeider nært med instituttleiar som er den som har ansvar for instituttets mål og utvikling. Administrasjonssjefen sitt ansvar omfattar eit breitt spekter av oppgåver med eit særskilt ansvar for den administrative leiinga av instituttet. Administrasjonssjefen skal gi støtte og råd til instituttleiar i administrative spørsmål. Vidare ventar ein at administrasjonssjefen utviklar, implementerer og fylgjer opp gode administrative prosedyrar og rutinar i samsvar med universitetet sine regelverk og retningslinjer. Det er viktig at administrasjonssjefen har god forståing for dei spesielle utfordringane instituttet har i organisering av forskning og utdanning knytt til felt, tokt og laboratorium. Administrasjonssjefen må ha god oversikt over instituttet sine økonomiske moglegheiter, og elles ha inngåande kjennskap til instituttet sine samla ressursar. Oppgåvene vil omfatte tett samarbeid med fakultetssekretariatet og kontakt med andre administrative einingar ved universitetet, Forskringsrådet etc. Administrasjonssjefen skal, saman med instituttleiar, jobbe for gode arbeidstilhøve ved BIO og ha tilsyn med og oppfølging av HMS-ansvaret ved instituttet.

Vi søkjer ein sjølvstendig, resultatorientert og initiativrik person med gode leiareigenskapar. Søkjarar må ha høgre utdanning på minimum masternivå og relevant administrativ praksis. Det er ein føremon med erfaring frå forskingsadministrasjon og dokumentert kompetanse innan økonomistyring og personaladministrasjon. Kjennskap til og erfaring frå universitetssystemet og offentleg forvaltning vil vere ein føremon. Ved vurdering av søkjarane vil vi leggje vekt på dokumentert leiarerfaring og erfaring frå sakshandsaming. I tillegg vil vi leggje vekt på dei personlege kvalifikasjonane som er

naudsynte for stillinga, så som evne til samhandling, kommunikasjon, effektivitet, fleksibilitet og serviceinnstilling.

Masters students needed!

Stein Kaartvedt Professor II gave a guest lecture yesterday about using acoustics in field work with the concrete example of the mesopelagic jellyfish (*Periphylla periphylla*) in Lurefjorden and Masefjorden. Among other things the results of a 4-month study have shown that the jellyfish seem to form four distinct populations with four distinct behaviours. Masters students are needed to participate in a cruise this autumn to help collect more data about this phenomenon. [Read more.](#)

Travel blog from an Arctic cruise held this summer

Katrine Kongshavn, Masterstudent in Biodiversity, evolution and ecology, writes that she was fortunate enough to be one of two people chosen to go on a scientific cruise from Longyear to Kongsfjorden on Svalbard as a IPY-observer this summer. The cruise was part of a project called COPOL (Contaminants in Polar Regions), which is an international project aiming to study and compare uptake and transfer of contaminants in food webs representing different water masses (Arctic and Atlantic). Karine's responsibility is to "raise the public awareness of problems connected to organic pollutants in Arctic regions" following the cruise. Link to her blog – in [Norwegian](#) – in [English](#).

Siste nytt fra verden rundt oss

Tora Aasland: Jeg trenger forskerhjelp!

Når forskningsminister Tora Aasland ber forskerne om [hjelp til å vinne budsjettkampen](#) innad i regjeringen, tyder det på at hun ikke har klart det alene. Viktigste mostpiller er trolig hennes partileder, som nå etter barnehageutbyggingen har kastet øynene på barna i småskolen.

Dette synliggjør likevel betydningen av formidling av resultatene våre til de tusen hjem, ettersom budsjettkampen står mellom sykehus, eldreomsorg, veier, lavere avgifter,, og forskning. Partisekretær Martin Kolberg kan omskrives til **Formidlingsavdelingen, Formidlingsavdelingen, Formidlingsavdelingen!** Heldigvis har denne avdelingen høy bevissthet hos mange ved BIO.

Mastergrad på ett år for de som vil ta doktorgrad?

For å sikre fremtidige forskere ønsker leder av Universitets- og høyskolerådet å innføre ettårige mastergrader.

– Jeg vil ikke kutte ut den toårige mastergraden. Et ettårig mastergradstilbud vil først og fremst være gjeldende for studenter som skal ta doktorgrad etterpå, utdyper **Jarle Aarbakke**, leder av Universitets- og høyskolerådet (UHR). Hans forslag er å innføre en modell med 3+1+4 år for kommende doktorgradsstudenter, istedenfor 3+2+3 slik det er nå. Les mer i [Studvest...](#)

Toktlederkurs

HI vil ha kursing av nåværende og kommende toktleidere i host. Dette kan bli nyttig for alle! Mer informasjon vil komme.

SiB 60!

Velkommen til konferansen STUDENT 2020 mandag 1. september. Konferansen har fremtidsperspektiv og viktigste målgruppe er alle som arbeider med og for studenter i Bergen. Konferansen, inkl. lunsj, er gratis. [Les mer](#). PÅMELDINGSFRIST: **onsdag 27.august**.

First-aid Course

Information about the First-aid Course being organized by MatNat. [Time and place in Norwegian](#). [Information about time and place](#) in English. [Information about course](#) in English. The two being held in English are September 9th and 10th.

UiB sendte millioner av spam

Natt til i går ble det sendt ut 2,3 millioner spam-mail fra UiBs webmail-system, etter at svindlere klarte å få tak i passordet til én UiB-ansatt. IT-avdelingen stolte på at ingen ville svare på henvendelser om å oppgi passord, og at deres egen filterteknologi skulle klare å hindre utsendte passord fra de som eventuelt svarte. Her tok IT-avdelingen feil. Dette vil kunne få alvorlige konsekvenser for UiB. Les mer [På Høyden](#).

Canadian (North American)-Norwegian opportunities

Transatlantic Science Week will be 20-23 October this year. Held as usual in Washington, this year's theme is Health, Energy, the North and transatlantic collaboration in research and education. There will be a number of highly profiled Norwegian representatives. See the [programme](#) for more info. The third Canadian Studies conference was organized at the University of Tromsø 6-9 August. Around one hundred participants focused on the North, native peoples and multi-culturalism. The long-term initiative to promote greater cooperation between institutions of high learning in Norway and North America continues to develop. Three of the proposals for the 2008-2011 period involved Norwegian-Canadian Institutions.

Ledige stillinger for biologer

Sjekk oversikten på [jobbnor!](#)

Frist	Stilling
26.08	BIO: studiekonsulent
31.08	Univ Bern, Sveits: Postdoc Position in Theoretical Evolutionary Ecology
31.08	Gades institutt: Stipendiat i virologi/immunologi ved Influenzasenteret
31.08	Post-doc , Department of Oceanography and Fisheries of the University of the Azores
01.09	Nofima Bergen: Direktør
01.09	Associate professor in molecular ecology, Institute of Biology, University of Southern Denmark
05.09	Science and Technology Fellowship Programme in China http://www.euchinastf.eu
Sept	BIO/EvoFish: stipendiat i evolusjonær biologi
Sept	BIO: administrasjonssjef
10.09	Museumslektor/førstelektor i botanikk, NTNU
12.09	Postdoktor ved institutt for biomedisin (08/6457)
14.09	Ass. Professor of Aquatic Animal Health , Dept of Med. & Epid., Sch. of Vet. Med., UC Davis
15.09	UiO: Førsteamanuensis/professor i marinbiologi
26.09	4 phd-stipendier i det marine klima og økosystem omkring Færøerne
26.09	IFREMÉR/HI/(BIO): Postdoc: Modelling blue mussel bioenergetics in aquaculture
30.09	Post-doc position , IMR
30.09	Sars Centre: Post Doctoral Researcher - Cnidarian neural development
30.09	Professorship in Aquatic Ecology open at Stockholm University
01.10	Københavns universitet: 8 postdoc-stillinger innen Macroecology and Evolution
01.10	PhD , the ANTFLOCKS initiative coordinated by the Muséum Nationale d'Histoire Naturelle (NMHN) in Paris
Okt	BIO: førsteamanuensis i botanisk økologi
Okt	BIO: førsteamanuensis i mikrobiell økologi

Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter

SYNTHESYS has been granted an extension

This five year project which began in February 2004, comprises 20 European natural history museums and botanic gardens, aims to create an integrated European infrastructure for researchers in the natural sciences. SYNTHESYS is split into two activities: Access and Networking Activities.

SYNTHESYS has been granted an extension and there will be an additional Call for proposals. Deadline: 26th September 2008. [More info](#)

NordForsk launches a call for PhD Projects

The aim of the [NordForsk PPP PhD programme](#) is to contribute to the opening up of the Nordic Research and Innovation Area, NORIA, by promoting trans-Nordic academia-industry collaboration and knowledge exchange. NordForsk will fund at least 10 PhD posts. Deadline for proposal submission is **28 November 2008** at 16.00 Norwegian time. [Les mer](#).

ENI Awards 2009

The Call for Proposal is now open. Three Prizes are awarded: 1) New Frontiers in Hydrocarbon, 300000 euro; 2) Renewable and Non Conventional Energy, 200000 euro; and 3) Protection of the Environment, 200000 euro. **Deadline 24.10.** [More information](#).

European Research Council (ERC) seminar

NordForsk will organise a seminar 7.10.08, 1030-1630, in Stockholm to identify how the Nordic countries can further improve their participation in the ERC. It will bring together representatives of Nordic universities and research councils as well as Nordic ERC grant holders in order to exchange experiences on the ERCs first calls and identify best practice. A detailed programme and complete information on the location to come.

Ukens bilde

Title: Back to class!

Description: BIO300 holds its first class. "It is not about their being one right answer", says course leader **Louise Lindblom**, "students must learn to choose the best answer for each particular circumstance."

SOS bilder!!

Summer is over. Please send in pictures from field work, travels etc.

You are invited to submit photos (electronically!) for "Ukens bilde". Please include a very short description and credit information. Picture can be of researchers / students in action, technology, organisms, field sites ... Please send your pictures to [Elinor Bartle](#)

Info fra studieseksjonen

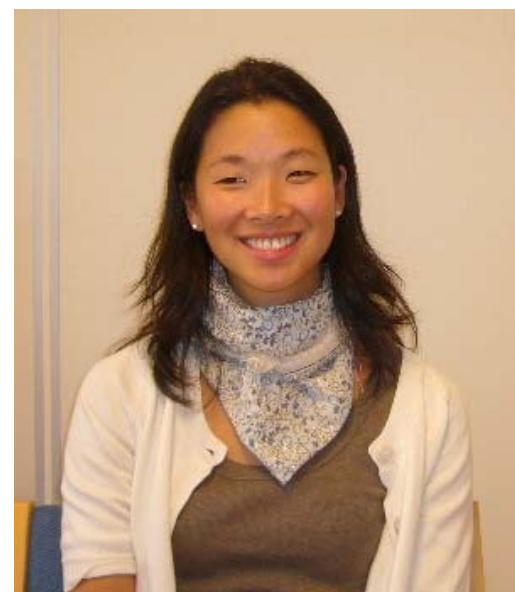
Essay for masterstudenter i sitt 3. semester

Vi gjør veiledere oppmerksom på at det skal skrives Essay med frist 1. september for studenter som er inne i sitt 3. semester på mastergraden (tatt opp H07). Retningslinjer for skriving av essay finne som lenke fra studiesiden: <http://www.bio.uib.no/internesider/studier/studier.php> (se ute på høyre side). De studentene det gjelder vil motta en e-post fra studieseksjonen. Fristen for essay er 1. september, levert til studieseksjonen.

Ny medarbeider

Postdoktor Gyri Teien Haugland

er født i Seoul, Korea, men ble adoptert til Norge da hun var 5 mnd. Hun er oppvokst i Bergen og begynte å studere ved UiB i 1996 hvor hun har tatt både hovedfag og sin PhD som hun påbegynte våren 2003 i gruppen til **Nils-Kåre Birkeland**. Hun jobbet med regulering av DNA replikasjon og cellyklus. Som modellsystem brukte de arken *Thermoplasma acidophilum*. Arbeidet gikk ut på å karakterisere de ulike komponentene som var involvert (disse ble kalt MCM og Cdc6), og se på hvordan disse proteinene påvirket hverandre og hvordan de ble regulert. I løpet av prosjektet var hun på to

forskningsopphold til gruppens samarbeidspartner professor Zvi Kelman ved Center for Advanced research in Biotechnology (CARB), Maryland, USA.

Gyri har nå fått et 3-årig postdoktorstipend i fiskeimmunologi hos professor **Heidrun Wergeland** på prosjektet "*Studies of salomon phagocytic cells - key cells in cellular immune responses. Transcriptional analyses and functional characterisation*". Stillingen er finansiert av Norges Forskningsråd. Målet med prosjektet er å gjøre funksjonelle genomstudier til å se på sammenhengen mellom velkjente immunstimulanter og funksjoner til fagocytterende celler fra laks. Kunnskapen vil være nyttig for å kunne utvikle en vaksine til fisk.

Gyri er mor til **Ulrik** som er to år og som nettopp har begynt i barnehagen.

Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier

Academic Writing for Graduate Students and Faculty

Fram til 12. september er BIO så heldig å kunne benytte seg av prof. Karen Lunsford fra University of California, Santa Barbara som gjesteforeleser. Karen er engasjert på midler gjennom program for evaluering og kvalitetsutvikling, og skal ha et prosjekt på "Skriving fra bachelor til PhD" gående sammen med bio i de neste 3 årene. Dette semesteret er hun involvert i skrivetrening knyttet til BIO300, men vil også holde gjesteforelesinger ved instituttet når hun er her. Disse forelesingene er for både masterkandidater, PhD - kandidater og ansatte. I tillegg vil det være mulighet til å avtale tid med Karen hvis du har spørsmål knyttet til de temaene som tas opp. Vi er nok mange som kan ha nytte av dette!!

Abstract: In this workshop, we will discuss writing techniques that are helpful for the often complex academic writing that graduate students and faculty produce. We will begin with some solutions for writer's block. We will then talk about a common pattern found in successful proposals, abstracts, and articles. The pattern will help you identify the focus of your research precisely. The workshop will be led by Karen Lunsford, a visiting professor who teaches writing at the University of California, Santa Barbara. <http://www.writing.ucsb.edu/faculty/lunsford/>

Tid og sted: **Torsdag 28. august kl. 12:15-14:00**, Aud. 3 i Realfagbygget

BBB Seminars, The BioMedical and BioSciences Lecture Series (HUCEL371)

Welcome to the BBB Seminars at the Gade Institute. Please check the [web page](#) for upcoming information. The seminars are held Thursdays in BBB, Auditorium 4. NB! Extra BBB-HIB/Realfag./NIFES campus bus trip after the seminar, departure at 14.05 from the BBB main entrance.

This week's seminar: [Varda Rotter](#): Department of Molecular Cell Biology, Weizmann Institute of Science, Rehovot, Israel.

Title/Abstract: Identification and characterization of p53-associated "gene signatures" involved in cellular transformation. [Read more.](#)

MBI and Sars Centre Seminars

Check out upcoming speakers and topics on the [schedule](#).

Guest lecture: Tuesday August 26th Kl. 10:00, MBI Seminar room (520B1), Biobuilding HIB.. (N-terminal)

Speaker: **Valerie Schreiber**, specialist in Genome Integrity, from CNRS, Ecole Supérieure de Biotechnologie de Strasbourg,

Title: "Poly(ADP-ribose) synthesis and degradation in cellular radiosensitivity and in cell differentiation"

Special Guest Lecture: Thursday August 28th at 11:00, large auditorium VilVite

Janet Thornton from the European Bioinformatics Institute Hinxton, Cambridge

Title: "Bioinformatics at the heart of the new biology" [More info.](#)

Autumn school

Within the framework of the Research Training Network "Network for Ice sheet and Climate Evolution (NICE)", coordinated by the LSCE, the Autumn school "Methods of quantitative paleo-environmental reconstructions", organized by T. Goslar, will take place in Poznan, Poland, 6-10.10,

2008. [More information and registration forms](#). All interested PhD students, postdocs and young scientists could take part. Deadline: August 31.

Nye artikler

Har du en artikkel, kapittel eller bok som ikke har stått her?
Du kan sende bibliografi og abstract (helst i Word-format) til Jarl så snart du har sidetall.

Frede Thingstad, Gunnar Bratbak, Jorun Egge, Mikal Heldal, Aud Larsen, Jens Nejtgaard, Svein Norland, Ruth-Anne Sandaa, Evy Foss Skjoldal, Runar Thyrhaug & Birte Töpper: skjebnen til tilført karbon avhenger av tilstanden i det mikrobielle økosystemet

Thingstad T. F., R. G. J. Bellerby, G. Bratbak, K. Y. Børsheim, J. K. Egge, M. Heldal, A. Larsen, C. Neill, J. Nejtgaard, S. Norland, R.-A. Sandaa, E. F. Skjoldal, T. Tanaka, R. Thyrhaug & B. Töpper 2008. Counterintuitive carbon-to-nutrient coupling in an Arctic pelagic ecosystem. *Nature* doi:10.1038/nature07235

Abstract Predicting the ocean's role in the global carbon cycle requires an understanding of the stoichiometric coupling between carbon and growth-limiting elements in biogeochemical processes. A recent addition to such knowledge is that the carbon/nitrogen ratio of inorganic consumption and release of dissolved organic matter may increase in a high-CO₂ world. This will, however, yield a negative feedback on atmospheric CO₂ only if the extra organic material escapes mineralization within the photic zone. Here we show, in the context of an Arctic pelagic ecosystem, how the fate and effects of added degradable organic carbon depend critically on the state of the microbial food web. When bacterial growth rate was limited by mineral nutrients, extra organic carbon accumulated in the system. When bacteria were limited by organic carbon, however, addition of labile dissolved organic carbon reduced phytoplankton biomass and activity and also the rate at which total organic carbon accumulated, explained as the result of stimulated bacterial competition for mineral nutrients. This counterintuitive 'more organic carbon gives less organic carbon' effect was particularly pronounced in diatom-dominated systems where the carbon/mineral nutrient ratio in phytoplankton production was high. Our results highlight how descriptions of present and future states of the oceanic carbon cycle require detailed understanding of the stoichiometric coupling between carbon and growth-limiting mineral nutrients in both autotrophic and heterotrophic processes.

Paolo Simonelli & Jens Nejtgaard: effekt av økt CO₂ på planteplankton og mikrozooplankton

Suffrian K, Simonelli P, Nejtgaard JC, Putzeys S, Carotenuto Y, Antia AN (2008). Microzooplankton grazing and phytoplankton growth in marine mesocosms with increased CO₂ levels. *Biogeosciences* 5:1145-1156

Abstract Microzooplankton grazing and algae growth responses to increasing pCO₂ levels (350, 700 and 1050 μatm) were investigated in nitrate and phosphate fertilized mesocosms during the PeECE III experiment 2005. Grazing and growth rates were estimated by the dilution technique combined with taxon specific HPLC pigment analysis. Microzooplankton composition was determined by light microscopy. Despite a range of up to 3 times the present CO₂ levels, there were no clear differences in any measured parameter between the different CO₂ treatments. During days 3–9 of the experiment the algae community standing stock, measured as chlorophyll a (Chl-a), showed the highest instantaneous grow rates ($k=0.37-0.99\text{ d}^{-1}$) and increased from ca. 2–3 to 6–12 μg l⁻¹, in all mesocosms. Afterwards the phytoplankton standing stock decreased in all mesocosms until the end of the experiment. The microzooplankton standing stock, that was mainly constituted by dinoflagellates and ciliates, varied between 23 and 130 μg C l⁻¹ (corresponding to 1.9 and 10.8 μmol C l⁻¹), peaking on day 13–15, apparently responding to the phytoplankton development. Instantaneous Chl-a growth rates were generally higher than the grazing rates, indicating only a limited overall effect of microzooplankton grazing on the most dominant phytoplankton. Diatoms and prymnesiophytes were significantly grazed (12–43% of the standing stock d⁻¹) only in the pre-bloom phase when they were in low numbers, and in the post-bloom phase when they were already affected by low nutrients and/or viral lysis. The cyanobacteria populations appeared more affected by microzooplankton grazing which generally removed 20–65% of the standing stock per day.

Ruth-Anne Sandaa: virus—vert-interaksjoner i det marine miljø

Sandaa, Ruth-Anne 2008. Burden or benefit? Virus-host interactions in the marine environment. *Research in Microbiology* 159:374-381

Abstract Viruses are the most numerous and diverse biological entities in the oceans. We are now beginning to understand the ecological role of viruses in the marine environment. As a result, we believe that viruses have important roles in both biochemical cycling and structuring of marine communities.

Ivar Hordvik: nytt lymfoid vev hos laks

Haugarvoll, Erlend, Bjerkas, Inge, Nowak, Barbara F., Hordvik, Ivar, Koppang, Erling O. 2008. Identification and characterization of a novel intraepithelial lymphoid tissue in the gills of Atlantic salmon. *JOURNAL OF ANATOMY* 213: 202-209

Abstract: In addition to being the respiratory organ in fish, the gills form a barrier against the external milieu. Innate and adaptive immune system components have been detected in the gills, but lymphoid cell accumulations similar to that seen in the mammalian mucosa have not been described. The present investigations revealed cell accumulations on the caudal edge of interbranchial septum at the base of the gill filaments in the Atlantic salmon. Cytokeratin immunohistochemical staining and identification of a basal membrane and desmosome cell junctions by electron microscopy showed that the cell accumulation was located intraepithelially. Major histocompatibility complex (MHC) class II+ cells were detected by immunohistochemistry, and laser capture micro-dissection and subsequent RT-PCR analysis revealed expression of T-cell receptor transcripts in the investigated tissue, suggesting the presence of T cells. The intraepithelial tissue reported here may be a suitable location for immune surveillance of gill infections, as well as a target site for new vaccine approaches and investigations of epithelial immunity. This is the first description of a lymphocyte cell aggregation within a teleostian gill epithelium network, illustrating a phylogenetically early form of leukocyte accumulations in a respiratory organ.

Koji Murashita & Ivar Rønnestad: rekombinant leptin i regnbueørret

Murashita Koji, Susumu Uji, Takeshi Yamamoto, Ivar Rønnestad and Tadahide Kurokawa 2008. Production of recombinant leptin and its effects on food intake in rainbow trout (*Oncorhynchus mykiss*). *Comparative Biochemistry and Physiology Part B: Biochemistry and Molecular Biology* 150: 377-384

Abstract: Leptin is a key factor for the regulation of food intake and energy homeostasis in mammals, but information regarding its role in teleosts is still limited. There are large differences between mammalian and teleost leptin at both gene and protein levels, and in order to characterize the function of leptin in fish, preparation of species-specific leptin is therefore a key step. In this study, full-length cDNA coding for rainbow trout leptin was identified. In spite of low amino acid sequence similarity with other animals, leptin is highly conserved between trout and salmon (98.7%). Based on the cDNA, we produced pure recombinant trout leptin (rt-leptin) in *E. coli*, with a final yield of 20 mg/L culture medium. We then examined the effects of intraperitoneal (IP) injection of rt-leptin on feeding behavior and gene expression of hypothalamic NPY and POMCs (POMC A1, A2 and B) in a short-term (8 h) experiment. The rt-leptin suppressed food intake and led to transient reduction of NPY mRNA levels, while the expression of POMCs A1 and A2, was elevated compared with vehicle-injected controls. These results for rainbow trout are the first that describe a physiological role of leptin using a species-specific orthologue in teleosts, and they suggest that leptin suppresses food intake mediated by hypothalamic regulation. This anorexic effect is similar to that observed in mammals and frogs and supports that the neuroendocrine pathways that control feeding by leptin are ancient and have been conserved through evolution.

Koji Murashita & Ivar Rønnestad: regulering av bukspytt-enzym i fisk

Murashita Koji, Haruhisa Fukada, Ivar Rønnestad, Tadahide Kurokawa and Toshiro Masumoto 2008. Nutrient control of release of pancreatic enzymes in yellowtail (*Seriola quinqueradiata*): Involvement of CCK and PY in the regulatory loop. *Comparative Biochemistry and Physiology Part B: Biochemistry and Molecular Biology* 150: 438-443

Abstract: Cholecystokinin (CCK) and neuropeptide Y (NPY)-related peptides are key regulators of pancreatic enzyme secretion in vertebrates. CCK stimulates enzyme secretion whereas peptide Y (PY),

a NPY-related peptide, plays an antagonistic role to that of CCK. In fish, very little is known about how different nutrients affect the synthesis of CCK and PY in the digestive tract, and the mechanism by which CCK and PY actually regulate digestive enzyme secretion is not well understood. In order to determine how different nutrients stimulate the synthesis of CCK and PY in yellowtail (*Seriola quinqueradiata*), CCK and PY mRNA levels in the digestive tract were measured after oral administration of a single bolus of either phosphate-buffered saline (PBS: control), starch (carbohydrate), casein (protein), oleic acid (fatty acid) or tri-olein (triglyceride). In addition, in order to confirm the synthesis and secretion of digestive enzymes, the mRNA levels and enzymatic activities of three digestive enzymes (lipase, trypsin and amylase) were also analyzed. Casein, oleic acid and tri-olein increased the synthesis of lipase, trypsin and amylase, while starch and PBS did not affect the activity of any of these enzymes. CCK mRNA levels rose, while PY mRNA levels were reduced in fish administered casein, oleic acid and tri-olein. These results suggest that in yellowtail, CCK and PY maintain antagonistic control of pancreatic enzyme secretion after intake of protein and/or fat.

Aino Hosia: kolonimeter i vestlandsfjordene

Hosia, Aino & Båmstedt, Ulf (2008) Seasonal abundance and vertical distribution of siphonophores in western Norwegian fjords. *Journal of Plankton Research* 30:951-962; doi:10.1093/plankt/fbn045

Abstract: Seasonal abundance of siphonophores in Korsfjord and Fanafjord was studied by net sampling. *Nanomia cara*, *Lensia conoidea* and *Dimophyes arctica* were dominant species present throughout the year. Abundance of *N. cara* colonies peaked in late May and early June. Low numbers of relatively large colonies and high numbers of siphonulae were observed during winter. *Dimophyes arctica* and *L. conoidea* had a generation shift in March, when large over-wintering and small young polygastric colonies co-existed briefly before the former disappeared. Abundances were lowest during winter, and eudoxids were consistently more numerous than polygastric colonies for both species. Maximum abundances of polygastric *D. arctica* and *L. conoidea* occurred in early May and late June, respectively. *Lensia conoidea* may have more than one annual generation in Korsfjord. Vertical distributions of siphonophores were studied with a remotely operated vehicle in nine fjords. The distributions of agalmatid physonects, probably mostly *N. cara*, differed significantly between the fjords, with the weighted mean depths of the distributions ranging from 99 to 412 m. Results from Sognefjord suggested diel vertical migration. The bulk of the adult colonies in each fjord occurred below sill depth. Siphonophores were not observed at localities known to host persistent populations of *Periphylla periphylla*.